

Sygn. akt I CSK 915/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa E. P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi miasta W.
i Wojewodzie (...)
o zapłatę ewentualnie o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 czerwca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle

konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materiałnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżąca swoje wątpliwości ujęła w pytaniach: „Czy ostateczna decyzja administracyjna, na podstawie której strona nabyła prawo, rodzi skutki cywilnoprawne, a w konsekwencji strona takiej decyzji może dochodzić wykonania tej decyzji przed Sądem cywilnym? Czy ostateczna decyzja administracyjna orzekająca o sprzedaży lokalu mieszkalnego wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej oraz z odpowiednim udziałem w użytkowaniu wieczystym gruntu należy do aktów administracyjnych powodujących skutki cywilnoprawne? Czy decyzja organu administracji o oddaniu terenu państwowego w użytkowanie wieczyste z równoczesnym sprzedaniem przez Państwo lokalu mieszkalnego jako odrębnej własności rodzi dla adresata roszczenia cywilnoprawne o zawarcie umowy w formie aktu notarialnego ustanowienia użytkowania wieczystego i sprzedaży lokalu, które mogą być dochodzone przed Sądem cywilnym? Czy na gruncie obowiązującego prawa w dniu wydania decyzji z dnia 10 lutego 1977 roku, na podstawie Ustawy z dnia 14 lipca 1961 roku - O gospodarce terenami w miastach i osiedlach, jak również rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 18 maja 1970 roku

w sprawie trybu oddawania w użytkowanie wieczyste terenów państwowych i sprzedaży położonych na nich budynków, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 1970 roku w sprawie sprzedaży przez Państwo budynków z równoczesnym oddaniem działek w użytkowanie wieczyste - decyzja z dnia 10 lutego 1977 roku stanowiła źródło stosunku cywilnego, a jeżeli tak, to czy strona decyzji może dochodzić roszczeń z tej decyzji przed Sądem cywilnym?”.

Przedstawione przez skarżącą pytania nie odzwierciedlają istotnych zagadnień prawnych. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ubocznie należy wskazać, że postępowanie związane z ustanowieniem użytkowania wieczystego oraz ze sprzedażą budynków lub lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości składało się z dwóch faz, należących do różnych trybów, przy czym faza pierwsza administracyjna, miała charakter przygotowawczy, zakończony wydaniem ostatecznej decyzji przez właściwy organ administracji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 10 października 1977 r., III CRN 98/77 (OSNC 1978, Nr 7, poz. 119) Sąd Najwyższy nie podzielił poglądu, zgodnie z którym w odniesieniu do decyzji o oddaniu terenu w użytkowanie wieczyste można przyjąć pełną analogię do konstrukcji umowy przedwstępnej. Niezależnie bowiem od tego, że przy umowie przedwstępnej dochodzenie zawarcia umowy przyrzeczonej wynika z uprzednio zawartej umowy, w której jedna lub obie strony zobowiązały się do zawarcia oznaczonej umowy w określonym terminie, a nie z aktu administracyjnego, prawo dochodzenia zawarcia takiej umowy zostało wyrażnie w art. 390 § 2 k.c. (w brzmieniu wówczas obowiązującym) przewidziane. Trudno więc powoływać się na analogię w obu przeciwstawnych przypadkach. Z zasady zaś, iż decyzja administracyjna stanowi konieczną przesłankę do

zawarcia umowy ustanowienia użytkowania wieczystego i sprzedaży domów lub lokali mieszkalnych, nie wynika dla osoby fizycznej, na którą decyzja opiewa, uprawnienie do dochodzenia w drodze sądowej zobowiązania Skarbu Państwa do zawarcia z nią umowy notarialnej. Decyzja taka bowiem nie jest skierowana na bezpośrednie wywołanie skutków prawnych, lecz jedynie stanowi końcowy etap fazy przygotowawczej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V CSK 93/17, nie publ.).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).